

Problematyka przeszukania ma istotne znaczenie nie tylko z punktu widzenia doktryny, ale przede wszystkim praktyki. Niewiele jest źródeł odnoszących się w sposób kompleksowy do przeszukania. Prezentowana monografia koncentruje się na aspektach procesowo-kryminalistycznych przedmiotowej czynności. Nie jest to zadanie łatwe, bowiem czynność ta budzi wiele kontrowersji. Z jednej strony umożliwia zdobycie cennych z punktu widzenia postępowania karnego dowodów, z drugiej zaś strony w sposób jawny i zgodny z literą prawa wkracza w sferę konstytucyjnie zagwarantowanych praw i wolności. Z tego względu niezwykle istotnym wydaje się być aspekt etyczny realizacji przeszukania, dbałość o poszanowanie godności poddanych czynności osób oraz przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

Książka zainteresuje m.in. pracowników organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, pracowników naukowo-dydaktycznych zajmujących się szeroko rozumianym prawem karnym, a także przedstawicieli zawodów prawniczych.

Agata Opalska-Kasprzak

dr, prawnik, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W 2017 r. uzyskała stopień doktora nauk prawnych z wyróżnieniem w dyscyplinie prawo, specjalność postępowanie karne. Adiunkt w Katedrze Prawa Karnego Wykonawczego i Psychologii Sądowej UWM w Olsztynie. Od kilku lat współpracuje z Kancelarią Radcy Prawnego. Autorka licznych publikacji z zakresu nauk penalnych.

Z recenzji

Prof. zw. dr hab. Bogusław Sygit, Katedra Postępowania Karnego i Kryminalistyki, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Łódzki:

Monografia przedstawia w ujęciu prawno-procesowym i kryminalistycznym niezmiernie istotne zagadnienie, jakim jest przeszukanie. Dobór tematu (a w ramach niego przedstawienie aspektów nieuwzględnionych dotąd w tak szerokim zakresie) jest trafny, potrzebny i wzbogaca nasze piśmiennictwo o kolejną atrakcyjną pozycję naukową. Nie jest ona bowiem jedynie podsumowaniem dotychczasowego dorobku nauki nt. przeszukania, ale nowym, rozszerzonym spojrzeniem na tę czynność procesową. Uwzględnia szeroko podjęty aspekt prawno-historyczny, pokazuje rozwiązania prawne w tym względzie w wielu krajach. Omawia tak rzadko podejmowany aspekt etycznej strony wykonywania tej czynności, a przez wykonanie badań empatycznie pokazuje funkcjonowanie tej instytucji w praktyce (...). Dlatego też wydanie tej pracy drukiem będzie zapewne wspaniałe przyjęte przez środowisko prawnicze i przyniesie chwałę Wydawnictwu, tym bardziej, że jej Autorka mimo młodego wieku uchodzi za wschodzącą gwiazdę polskiej nauki prawa (...). Na potrzeby pracy Autorka wykorzystwała trzy główne metody badawcze, tak rzadko łącznie stosowane w pracach naukowych i w efekcie napisała w sposób perfekcyjny dzieło najwyższego lotu (...). Opracowanie stanowi zwartą monografię poświęconą problematyce przeszukania – pierwszą od ponad 20 lat, tak obszerną i dokładną pozycję w naszej literaturze fachowej.

dr hab. Radosław Krajewski, prof. nadzw., Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy:

Przechodząc do „istoty rzeczy” stwierdzam, że wartość merytoryczna opracowania jest istotna. Omawia ono bowiem ważne zagadnienie, jakim jest przeszukanie, czyniąc to zarówno z perspektywy postępowania karnego, jak i kryminalistyki. Takie jego ujęcie jest cenne, daje kompleksowy obraz tej czynności, co wymagało od Autorki szerokiego spojrzenia i złożonych eksploracji badawczych, a co musiało wiązać się ze znacznym wysiłkiem tak w zakresie zakreślenia i zrealizowania przedmiotu badań, jak i przeglądu oraz spożytkowania literatury. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że przeszukanie jest czynnością złożoną, mogącą wywoływać kontrowersje i trudności w praktyce jej realizowania, co musi przekładać się na dogmatyczny jej obraz, który to Autorka zdołała „zbudować” solidnie, z dużym zaangażowaniem, przekonując tym samym co do jej zgłębienia i umiejętności przekazu tak jej całości, jak i szczegółów na nią się składających.

Spis treści:

Wprowadzenie

Rozdział 1. Instytucja przeszukania w aspekcie historyczno-porównawczym

1. Przeszukanie w czasach antycznych i średniowieczu
2. Przeszukanie do końca XIX w.
3. Przeszukanie do czasów współczesnych
4. Instytucja przeszukania w różnych systemach prawnych

Rozdział 2. Istota przeszukania jako czynności procesowej

1. Przeszukanie – kwestie terminologiczne i istota zagadnienia
 - 1.1. Definicja terminu „przeszukanie”
 - 1.2. Przeszukanie a kontrola osobista i sprawdzenie osoby
2. Organy uprawnione do dokonania, zarządzenia oraz zatwierdzenia przeszukania
3. Podstawy prawne przeszukania
 - 3.1. Akty prawa zawierające przepisy dotyczące przeszukania
 - 3.2. Zasady prowadzenia przeszukań w świetle przepisów k.p.k.
4. Podstawy formalne przeszukania
 - 4.1. Postanowienie o przeszukaniu
 - 4.2. Przeszukanie w wypadku niecierpiącym zwłoki
5. Podstawy faktyczne przeszukania oraz cele jego przeprowadzenia
6. Zażalenie na postanowienia dotyczące czynności przeszukania

Rozdział 3. Przygotowanie przeszukania – charakterystyka zagadnienia

1. Źródła informacji uzasadniające przeszukanie
2. Czynności przygotowawcze
3. Czynności operacyjno-rozpoznawcze

Rozdział 4. Rodzaje i typy przeszukań

1. Przeszukanie pomieszczeń
 - 1.1. Przeszukanie pomieszczeń mieszkalnych
 - 1.2. Przeszukanie pomieszczeń urzędowych
2. Przeszukanie osób
 - 2.1. Przeszukanie ciała osoby
 - 2.2. Przeszukanie odzieży należącej do osoby
 - 2.3. Przeszukanie (rewizja) narządów osoby
3. Przeszukanie rzeczy
 - 3.1. Przeszukanie bagażu
 - 3.2. Przeszukanie pojazdów
 - 3.3. Przeszukanie systemów komputerowych
4. Przeszukanie terenu otwartego
5. Typy przeszukań

Rozdział 5. Taktyka i technika prowadzenia przeszukania

1. Ogólne problemy taktyczno-techniczne przeszukania
 - 1.1. Wejście i realizacja czynności
 - 1.2. Dokumentowanie czynności
2. Metody przeszukania pomieszczeń
 - 2.1. Metoda spirali odśrodkowej i dośrodkowej
 - 2.2. Metoda segmentowa
 - 2.3. Metoda rodzajowa
3. Sposoby ukrywania przedmiotów
4. Postępowanie z przedmiotami znalezionymi podczas przeszukania
5. Postępowanie z dokumentacją stanowiącą tajemnicę

Rozdział 6. Przeszukanie a inne czynności procesowe

1. Zatrzymanie
2. Oględziny
3. Eksperyment procesowy

Rozdział 7. Przeszukanie w świetle badań praktyki, zagadnień etycznych oraz odpowiedzialności za wyrządzone przeszukaniem szkody

1. Instytucja przeszukania w świetle badań aktowych i ankietowych
2. Etyczne aspekty przeszukania
3. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone podczas przeszukania

Wnioski

Bibliografia

Spis ilustracji, tabel i wykresów

Search – legal and forensic issues